

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱՆՊԱՆԻԱԿԱՆ ԱՊՍԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՊՍԱՄԱՐՆԵՐԸ ԿԸ ՊԱՐՏՈՒՄ

ԹԹՐԱՅԻՆ ՓԱՆՈՒԹ ԶԱՅԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՄԵՐԻԿԱՆԱՅԻՐՈՒՄ, ՈՂՂՈՒՄ

Ալպանիացի ըմբոստները, չորս կողմէն

մաւ ՆՏՎԷԹ փաշա, որ ընդհանորոք բնակատեղին իւր գտնուել, հնուազորով զեկեղծիւններ պարզ պատարանով զիւրողական զորդուղեմանց վրայ։ Վկայուտ հեռանակագրեցն՝ երկու իննասուն հրետանեկ և մէկ զօւժարկ խորհրդակցեց թաղկասով զգրգիռովսն ան թուր յալաղեմ և Զըրաբովայի կերկևիւլ դարակ, սասաթիկ կուրէն մը յետ Պարստութեան մասնած և նաեւ երկն զհեղին օգնութեան հասած ապաստաններ։ Զօրախմբին ախ թեւը Յէջրեր և Գուսաբովայի զիգեթերն վկայ Պուսաբովայի կիրճին մէջ գտնուող ըրտեսները վանելէ յետոյ, դարաւ և Զընաղովայի և Պուսաբովայի գաղութները, էրինէն ապաստաններն օգնակ թո՛ւ ստացած ըլլալով, նոր յարձակում գործած են Վճրատեսները զինուորներ կողմ պարսկերէն են ու կուրէ իւր ըրտնայէն Ապաստաններուն կորստեմը, և մինչ բանակէն երկու օպայ և ու զինուոր զիբրաւորած են Մամուլէն Երկ փաշա իր հնուազորին մեջ կուրէ խնուտ գո՛ւ և որ շատ մը ապականայի եւ ավերիկ հայերն ապականակաւ լսուեցիւ կընէ ըրտեսներին ընտղիւրեմ, որդաս զի սեննաօգուտ պայքար մը մղեն։

*** Սապաղին մասնաւոր թղթակիրը հնուազոր թէ Զըրաբովայի անասա

կան-գրնուողներին, ուսերկաններին, չերապաններին, զենք կրելու արտոն թիւն ունեցողներին, Ռէժիմի դէտեկտ անտառապաններին, զենք կրելը արգ ուած է ամէն անհիւ.

Յօդ. Զ. — Պատկազուողները արտ

ԿԲԼ՝ ՏԷԼԻ ԽՆՊՈՒ

Այժ ԷՆՔԻ օճԺ. դԵՐԱՅԱՆ ԼԱՍԿԻ ԱԷՂ
 ԽԱՔԻՆ ԳՐԺԾՈՅ ԼԱԽԱՐԱՐԱՐԻՆ ԺԱՆՈՅՅ
 ՀԱՎԱՊԱԿ ԽԷՐՈՒԹԻԱՆՅՈՅ ԵՐԵՐԱՆԵՐ
 ԿՐԷՄԵԼԻ ԱՅՔԷ, ԺՈՂՈՎԻՆ ԲԱՅՄԱՆ ԺԱ

րոնք իր իշխանութեան զէմ ապստա-
 րն է: Ծանր ընդհարումներ տեղի ու-
 են, երկու կողմէն ալ կորուստ կայ,
 ռանց վճռական գործողութեան: Այ-
 չարամտութիւնեոյն կացութեան մի-
 քանիւ: Սպանութիւնները կը շարուն-

վին համար զանգակ մը ընդի տու-
րացայէն, Կրտսեայի Նրեանի, Ժո-
ռնեցած զանգակին նման Զանգ-
վըայ սա արձանագրութիւնը կայ.
Հաճապետութիւնը, Պրոյս Քաղաք-
նունով, այս զանգակը կը նուրիք

Եւ ըստ
 զգոյն
 արապին
 «Քաւ»
 Ին աւ
 Օսմ,

րոնք ուզածնուն պէտ ձեւած գը
 րած էին ժողովուրդին միտքն ու ինդի
 Յուլիս 10էն յետոյ, կատարութեամբ
 ան իրենց բարեբաւ գործին քաղաք
 ատարին քաղաքաւարներու, զկրօններ
 գործին տակ: Առաջին շտաբով

Հղվել որոշեց այս ցանկը հաղորդել իշխմանը գաւառ. վարչախմբանս:

7. Կիւրիան Ս. Կաթողիկոսը կը գրէին թէ՛ Աստանայ կաթող. փոխարկող կորգած է Տ. Ներսէս վրդ. Դանիէլեանը, Ժողովը որոշեց պէշաթ խնդրէ Բ. Դուռէն:

8. Ժողովը անընդունելի դատեց Տ. Բուռաղէմի պատը. ստեղծայ Տ. Դանիէլ վարդապետի հրամարականը և անոր էջ վրածին ուղեւորական միջոցին որոշեց փոխանորդ կա. գել Տ. Տրդատ եպիսկոպոսներ:

9. Ժողովը ուշադրութեան առաւ Ս. Ղատարայի և Տիգրանաշենի գաւառ. Ժողովներէն եկած գիրքերը, որոնք եպիսկոպոսական վկայագիր կը ինդրէին Բաբկէն և Զաւեն վարդապետներու համար Նոյնպէս Լիւթի Աղապարան միջո. ին համար ալ եպիսկոպոսական վկայագիր կ'ուռնէր: Ժողովը որոշեց վկայագիր ան Չաւեն վրդ.:

10. Ժողովին ներկայացաւ Տ. Պարգէն վրդ. Դանիէլեան և համեմատ առաւ որ պաշտաստեղծին Աթիծն-Դարսիսայ երկրաւոր համար Ժողովը պայտան յանձնեց իշխող վրդ. ին հանդիպիլ Պրէնէնի և կորգադրել Նոյն տեղին ազգ. գործերը:

ԱՆԴՆԱԼԱԿԱՆ ԴԵՄՈՆՏԱՆ ԴԱՅՆԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՏՏՐԱՐԱՐԱՐԱՆ

Անցելիլ էտառը Թաղարարին մասնաւոր առիթով Ս. Պատրիարքը իր փախաորդը զրկած էր Անցելիական դեպպաւնառուին, որպէսզի Հայ ազգին ցաւակներէնները յայտնէր Անցելիական դեպպաւն ըր Լուսիթըր առջի որ Ժամը 10ին Պատրիարքարան եկաւ այցելելու Ս. Պատրիարքին, որ դասիինին դուռէն զիմանրեց զինը, և հետ Ժամ սիրայի տեսակցութենէ ետը դեպպաւն մենեցաւ:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՆԱ ԴՊՐՈՆՆԵՐԸ

Պատրիարքարանի զիմանեմունտ վրայ հակառակ կրթ. նախարարութեան կողմէ հրաման զրկուելուն որ, կառավարական նպատակներ ուղղակի առաջնորդարաններու արտուն և ոչ թէ հոգաբարձութիւնները, գաւառէն նախարար կը հասնին որոնք կը յայտնեն թէ՛ կառավարութիւնը չուզիր գործ ունենալ առաջնորդարաններու հետ և կրթական նպատակները յայնմէն ուղղակի հոգաբարձութիւններու:

Տ. ԱՐՈՒՆԸ ՎԱՐՈՎԱԿՈՅՑ

Իշխման Առաջ. ազգայնէ Արւես վրդ. նամակ գլ զրկով Պատրիարքարան կը յայտնէ թէ՛ իր հրամանութիւնը Ժամը կառած ըլլալուն համար հրամարական կառավարական պատրաստած է մէնիլ Պրիտ գաւառ համար:

ԴԱՆԱԿԱՆ ԴԱՐՈՒՆՈՅ

Խնամակալութիւնը և ուրիշ խորին հորձակալութեամբ կը Ժանուարան թէ՛ Յովհաննէս Կէ. Մընիկեան 1 օտմ. սոխի կ'ընէ էջ. Սեպտեմբր 2 օտմ. առթիւ: Սարգիս էջ. Խորասանձան 60 լրդ. Նոյն առթիւ: Տօթթ. Պողոս Վարժապետան 20 լրդ. հրամանաւոր տիկին 10 զը., Թաղապետութեան Դրդ տարին 28 զաւայաց, Մկրտիչ էջ. Թօթթեան 80 հասն հոգի, Կուսն էջ. Գալմաման քաղ քաղ տարի տարիութեան 6 քիւտ պապուտ, Եալար Տաղարանի և Սուգրաւան շէջն. տիկներու նախածնունդութեան հասաւորութիւն լրդ տուրքան ք 28 զաւ պապուտ, Դուռէն էջ. Սեպտեմբր 400 հասն կ'ընէ, Բարեւթը ոմն 200 հակիթ, Բարեւթը ոմն 31/2 զաւ չօրեկ, Բարեւթաւորի ոմն 1 պապուտ դրամակալ Պապեց էջ. 10 հասարեւազարի զիւր նուիրած և հաստատութեան:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԱՆԴՐ

Նախկին Պատրիարք Օրտանեան Սըրբաղանի ղէմ եղած ամբաստանութեանը Բնին Յանձնաժողովը անդամը կը հրաւիրուէր նստի Ղալապոյի Խորհրդարան վրդ. ուրբալ 20 ապրիլ 1910, Ժամը ճիւղէ Դին (Բ. Թ.) Կը ինդրէր պատուարարան անդամներու որ բարեւորակ անպատեաւ ներկայ գտնուիլ տն նստին:

Բնին Յանձնաժողովը Ատենայեան Վարմապալտի Մամուկեան

ԽՈՐՀՐԱՌՈՐ ԱՌԵՒԱՍԳՈՒՄ ՄԸ

Պատրիկ Հանգեսանի առեւանջումն յետոյ, որ Պօլսի քաղաքականութեան համար ընտանայ իշխող գործ մը հայրիկացի, անա քարլ առեւանջումը մնալ, որ ոչ նուրայ խորհրդարան է, կ'ազալ անգամ մըն ալ մտածել տալ դպրոցական տղաները. ճաղղըները Այս առեւանջումը տեղի ունեցած է հետեւեղ պարագաներու ասկ. Պատրիարքի Միթիարեան վարարանի աշակերտներն Եալարին Մընիկեան, 11 տարեկան տղայ մը, որուն հայրը ուսուցիչ է Նոյն վարժարանին մէջ, առաջի որ Ժամը 11ին առեւանջը կ'ընէր Պատրիարքի նաւամարանը, որպէս ինքնաբար իր մայրը, որ չուղեւորէ պիտի չէր: Տիկին Մընիկեան դպրոցատէր տիկնանց Միութեան գաւնապետն է: Տղան չուղեւորէն կ'ըլլաւոր մէջ չկնարան տեսնել իր մայրը և կը վերադառնայ: Միջոցեւ տղան ծովը կ'ընէր, ինչա փաւալ պատեցին զովն կ'ընէր, ետեւէն մէկը անոր աշխըր կը խնէ և թմբկում:

Դեռ զիջեմ որ կուտայ: Տղան անկէ ետ
ո՛ր է տեղեկութիւն չունենար անցա-
ղարձախն վրայ: Տղուն ծնողքը կը սպա-
սան մինչև իրիկուն, և ետք կը տեսնե-
ր որ Եարութիւն տուն չվերադառնար, կ'
կասկածէր ու լուր կուտան օտարներու
թիւն, որ անկախօք կը մպօր զորքի
իրիկուն տար 2ին երբ դէտ աղուն
ծնողքը չէր վերադառնած պատկանեցէն
լուր մը կուգայ թէ արան վերադառնա-
նէ Տղան կը պատմէ երեւոյթիւնը ու
կ'ըսէ որ, երբ օտարիկս, տեսան ու
Մամթուս էք: Ունճանի ապարանքի
ստիւնէն: Տղան ու է տեղեկութիւն
չունէր որ ինչ քան են զինք առեան
զինները կամ ո՛րք տարած են:

Այս առեանգիւնները արդեօք նորէն
ճաղադրութիւն էին, որոնք տղան տա-
րին սխալմամբ, կարծեմով որ հարուստ
մը դուռան է և իրենց սխալումը հասկնա-
լով ետ բերին: Ոչ ոք զիտէ: Ոտարի
կատուութիւնը չարկաւ, լոյս մը պիտի
բարձր որ այն միջոցներուն վրայ, որոն-
քնայիմը ունին խռովելու: Կարողեակ
սղանքնոր մտազնեքնուն սիրտը: Կը յու-
սանք որ ճաղադրութեան փոյթներու
հարձակումները վերջ կուտայ՝ այս ան-
գիտութեան արեւանգունութիւն:

ՀԱՅ ԱՌՈՒՆԵԱՍԻՒՆԻ ՄԵ ՀԱՄԱՐ

Մանօթ հայ նկարիչ Սիմոն էք. Ես-
ղենքնոր, որ երկու արտիստներ նկարչու-
թեան արեւանգուն դաստիարակում և ազգա-
վարժարաններու մէջ այնքան ձեռնհաս-
րէն և բազմաթիւ աշխատեց որ հասու-
եց, 32 իրաներէ կողմէր զպատկերնե-
րու հաւաքածոյ մը հարկադրեալ մէջ վի-
ճակահանութեան զննել, որ կը պար-
տաւ 160 թիւ, իւրաքանչիւրը 20 դր.
որէն 32 թիւեր մէյմէկ նկար պիտի չա-
հին: Երանները ցուցադրած են Ես-
ղենքնան բնակարանը, Գառգիւղ-Գոշ-
տիլի ճառատէր: Երբ բոլոր թիւերը ծած-
կուին, լրագրող մէջ պիտի հրատարակե-
րուին մասնակցողներուն անունները, ինչ
պէս նաեւ վիճակահանութեան օրն ու
տեղը: Գառգիւղայ ենք որ այս տարեց ար-
ուեստագէտը մը զայլահայրենի համա-
կազմակերպուցած այս վիճակահանութիւն-
ընթերցողներու թիւնն մը կ'արժանանա
արուեստասէրներու կողմէ: Անոնք որ կ'
փախաբերին մասնակցի վիճակահանութեան
կրնան խորագրառուան զինել:

ՀԱՅ ՄԵ՛ ԿԱՆԱԿԱՆԻ ՎՏԱՆԳԻՆԵ ՏԱՆ

1907ին, Պերլերի մէջ առիթ ունեցած
զուտարժան մը հետեւանօք, ուր խոսա-
ւէրն աշխատական ուսու ուսանողներ, գե-
րեւն օտարիկանութիւնը ձեռքակալեց: Տէր-
պետարդի Արշալույս անուն կովկասահայ
մը որ ընկալարանին մէջ կատարուա-
լու գործերի թիւնն մը երեւան հանուցեալ
պայթուցիկ նիւթերով լեցուն տուի մը է:
Արշալույսը դասաւանդի ենթադրեցաւ:
Բայց իսկուր հասկոցեցաւ որ կովկասա-
հայր մասուարական ակադրութիւն ունէր
Ուստի յիմարեցողի մը մէջ փակեցաւ մը
իր վաստաբանը՝ Գ. Բոնն այլ եւս անօր-
մարին քան մը չսեց մինչեւ այս վերջի
փամփանկեար, երբ իր նախկին պալ-
տանակներին քրոյմէն հետագայ մը ստացաւ
ժամուցանող թէ Արշալույս մօտ օրէն Ռու-
սիոյ մէջ պատերազմական ատեանէն կ'
առչէ: Կարի հանուն որ հաւանորէն կ'
խաղաղի պիտի դասապատրուէր զայն:

Անմիջապէս, Գ. Բոնն փորձը ճննու-
թիւն մը կատարելով կը ստուգէ թէ զեր-
եւան օտարիկանութիւնը զիջաւտ խելա-
գարը ուսակական ասմանագրութիւնը տա-
րած էր, անակն կէտի մը վրայ ուր իր
թէնէ զիջուածով խաղախնի կը գտնուի
եղեր:

Ինքն հայուն դատը պատապանող
զերեւան փաստաբանը երկու պիտարաջող-
ներու վկայագիրներուն կրկնած՝ դի-
տանմանը սկսած է ռուս իշխանութեան
մօտ, որոնք թէնէ անօրք տեղեկութիւն
ստանան — կը յուսայ եղբ փաստաբանը —
չպիտի դասապատրեն և կանխն խեղճ
յիմար մը:

ՎԷՃԱԿԱՐԻՌԻԹԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅՈՑ

Այս վիճակադարական տեղեկութիւններ
կը զառնէր Ամերիկայի 1910ին Ռեւալ-
Հօպքոլն զուտարած Երեսփոխանական
Ժողովին ատենադարձութիւնէն: Հայերն
հրատարակած ուսումնարանութիւններ
մեր իրիկայի վիճակադրութեան մասին թէն-
չին աւարտած, Բայց մենք այստեղ յիշ-
եցանք 20հօմօ՝ ըստ պիտան կը գտնուի
հայ զարկականութեան թիւը, մեր կար-
ծիքով, մօտ 40,000 է:

Ա. ԲԱՄԵՐԻ. — 1903-ին՝ Սամահա-
ղարկութիւնը օրիտանած ժամանակ՝ Ամերի-
կայի վիճակը կը բարդաւորեալ եօթն զիւտ-
ար թիւներէ: Նիւ-Եօրք, Գաթնիկ
Ուստը, Փրովիդենս, Քորթն, Չիքագօ և
Միքսիկօ Այլ ընտանիքներ վերջ զարկու-
կանութիւնը շատաւով է: անհայր ըլլա-
լով թիւն մը հոգիներ իր բոլոր չղակա-
լուց կարեւոր հասկի, աւելցան ինչ հե-
տեւեւ թիւները: — Միլիտանթիկա, Ուլա-
Հօպքոլն, Թրոյ Նիւ-Եօրք, Գանատա և
Փօրթլանտ, ընդամենը տասներեւ:

Ա. ՍԱՄԱՀԱՐԻՌԻԹԻՆԻ ԳՈՐԾ

[illegible][illegible]

A close-up photograph of a book's binding. The left side shows a light-colored wooden board. The right side shows a dark, textured cover material. The spine area in the center is heavily worn and damaged, with the underlying structure exposed.

